

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Обяснителна записка към баланса на Националния осигурителен институт - УчПФ към 31 декември 2024 година

Националният осигурителен институт (НОИ) е бюджетна организация. Функциите и основните му дейности са уредени с Кодекса за социално осигуряване и Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) за съответната година.

Балансът на НОИ към 31.12.2024 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) дадени с ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14/2013 г., ДДС № 01/16.01.2020 г., ДДС № 09/22.12.2020 г., относно изготвянето и представянето през 2021 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства и ДДС № 07/16.12.2024 г., относно изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение, на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.12.2024 г., на бюджетните организации и други.

Отчетността в системата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, Закона за публичните финанси (ЗПФ), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Счетоводната политика на НОИ, утвърдени вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации.

Приходите и разходите на института се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 и 7. Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. Счетоводната дейност в НОИ се осъществява чрез двустранно счетоводно записване. Използва се единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт "Торнадо".

Счетоводните записвания в НОИ се извършват при спазване принципа на текущо начисляване. Разходи, отнасящи се за текущата година се начисляват за същата, както и когато първичният счетоводен документ е издаден през следващата година.

Освен фондовете на ДОО, НОИ администрира и дейността на Учителския пенсионен фонд (УчПФ). Приходите на фонда се формират от постъпилите осигурителни вноски за УчПФ за сметка на работодателите, като част от средствата се събират и превеждат от Националната агенция за приходите (НАП). Съгласно чл. 159, ал. 6 и ал. 11 от Закона за публичните финанси, дължимите суми от бюджетните организации за осигурителни вноски, които са включени в схемата на централизирано разплащане на осигурителни вноски, се превеждат директно от централния бюджет по сметката на НОИ. Освен постъпления от осигурителни вноски, в приходната част са отразени и приходи на НОИ от лихви от ДЦК, както и приходи от наложени глоби, имуществени санкции, наказателни лихви. Разходите на средства от УчПФ се осъществяват от НОИ. За осчетоводяване движението на средствата от УчПФ са открити отделни счетоводни сметки. За сметките на УчПФ се прилага отделен код 5591 вместо кода на НОИ 5500, при което за този фонд се изготвя отделен касов отчет и отделна оборотна ведомост.

Годишният бюджет на Учителския пенсионен фонд се приема със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него.

От **01.01.2014 г.** е прекратено обслужването от търговски банки (без БНБ) на кодове в СЕБРА със структура **745 xxx xxx-x и са закрити сметки 7445 на УчПФ** на ТП на НОИ.

Средствата за изплащане на пенсии от УчПФ от 01.01.2014 г. се превеждат от кодове за плащане в СЕБРА на пенсиите по ДОО.

Счетоводното отчитане на извършените разходи от бюджета на УчПФ в ТП на НОИ се отразява чрез съответни счетоводни сметки. С част от временно свободните средства на фонда, в ЦУ се закупуват държавни ценни книжа или се откриват депозити в БНБ на основание § 22, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО и чл. 28 от КСО и Вътрешните правила за инвестиране на временно свободните парични средства на Учителския пенсионен фонд. При отчитане на касовите потоци, произтичащи от придобиването и реализирането на държавни ценни книжа се спазват изискванията на т. 7.19 от ДДС № 20/14.12.2004 г. на МФ.

В баланса на Националния осигурителен институт - УчПФ към 31.12.2024 г., е включена отчетна група "Бюджет" код 1000. В обхвата на групата са включени активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от дейността на УчПФ.

Балансът на НОИ за УчПФ към 31.12.2024 г. включва балансите на ЦУ на НОИ и на 28 второстепенни разпоредители с бюджет. Съгласно чл. 30, ал. 3 на КСО, ръководителите на ТП на НОИ са ВРБ. НОИ има 28 ТП на НОИ, които се намират във всички областни центрове, а именно в градовете: Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"

I. Актив на баланса

В раздел Б. **Финансови активи** в баланса е отчетена сумата в размер на 694 448 581 лв., формирана от четирите групи на раздела.

Към 31.12.2024 г. стойността на отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е 134 897 978 лв.

В тази отчетна група се отчитат закупените дългосрочни и краткосрочни левове и валутни ДЦК. Към 31.12.2024 г. не са закупени такива и по счетоводна сметка 5213 „Придобити дългосрочни държавни ценни книжа” е отразена стойността на притежаваните ДЦК в лева и валута по номинал.

Към 31.12.2024 г. в отчетна група **II. Вземания от заеми** НОИ няма отчетени вземания.

Към 31.12.2024 г. стойността на отчетна група **III. Други вземания** е 11 564 259 лв., или нетно увеличение спрямо предходния период от 161 814 лв., както следва:

Други вземания – формирано е намаление в размер на 161 814 лв. от:

- сметка 4655 „Разчети между централния бюджет и социалноосигурителни фондове за поети осигурителни вноски” – формирано увеличение в размер на 33 556 лв.

По сметката текущо се отразяват разчетите с Министерство на финансите за осигурителни вноски за бюджетни разпоредители на централизирано разплащане за УчПФ. Задължението за 2023 г. от УчПФ към централния бюджет за годишно разчитане е в размер на 1 558 лв. Към 31.12.2024 г. дължимата сума е в размер на 35 114 лв.

- сметка 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове за събрани средства и извършени плащания” – вземания в размер на 10 454 172 лв. или увеличение спрямо предходния отчетен период в размер на 386 282 лв., формирано от събраните от НАП суми от осигурителни вноски за УчПФ и постъпили по сметката на НОИ за

ДОО в БНБ през м. декември 2023 г. и прехвърлени по сметката на УчПФ през м. януари 2024 г., съответно постъпилите суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през м. декември 2024 г. и прехвърлени по сметката на УчПФ през м. януари 2025 г.

- сметка 48713 „Начислени лихви върху други вземания от местни лица /УчПФ/ вземания в размер на 3 165 лв. или увеличение в размер на 3 165 лв. спрямо предходния отчетен период.
- сметка 42793 „Вземания за възстановени пенсии по /УчПФ/“ - вземания в размер на 376 лв. или увеличение в размер на 376 лв. спрямо предходния отчетен период.
- сметка 5231 „Разчети за лихви по придобити ДЦК“ – вземания в размер на 1 071 432 лв. или намаление спрямо предходния отчетен период в размер на 261 564 лв., формирано от начислени лихви по ДЦК в размер на 2 913 141 лв. и получени лихви по ДЦК в размер на 3 174 705 лв.

Към 31.12.2024 г. в отчетна група **IV. Парични средства** е отразена наличността по банковата сметка на НОИ за УчПФ в БНБ в края на периода в размер на 547 986 344 лв., включваща остатъка по банковата сметка в размер на 7 986 344 лв. и депозити в размер 540 000 000 лв. Остатъкът по банковата сметка на НОИ за УчПФ в началото на периода е 10 514 548 лв. и депозити 540 000 000 лв.

II. Пасив на баланса

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 385 627 198 лв. Към 31.12.2024 г. е отчетено изменение в нетните активи в размер на 38 918 270 лв., което е в резултат на отчетените приходи в размер на 141 607 480 лв. и разходи в размер на 102 689 211 лв. от дейността на НОИ.

Към 31.12.2024 г. сумата на раздел **Б. Пасиви и отсрочени постъпления**, е формирана от:

Група II. Краткосрочни задължения – не са отчетени такива.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ

РЪКОВОДИТЕЛ:

ИВАЙЛО ИВАНОВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

**ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ОТНОСНО КАСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН
ИНСТИТУТ - УчПФ КЪМ 31.12.2024 г.**

Отчетът за касово изпълнение на бюджета на Национален осигурителен институт (НОИ) - УчПФ към 31.12.2024 г. е съставен в съответствие с указания на Министерство на финансите, дирекция "Държавно съкровище" ДДС № 07/16.12.2024 г. В отчета за касовото изпълнение на бюджета на НОИ - УчПФ към 31.12.2024 г. са консолидирани отчетите на централно управление и 28-те териториални поделения на НОИ - Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

I. ПРИХОДИ

Приходната част на отчета на НОИ - УчПФ се формира основно от постъпилите осигурителни вноски за УчПФ за сметка на работодателите. Една част от тези средства се събират и превеждат от Националната агенция за приходите (НАП). Съгласно чл. 159, ал. 6 и ал. 11 от Закона за публични финанси, дължимите суми от бюджетните организации за осигурителни вноски, които са включени в схемата на централизирано разплащане на осигурителни вноски се превеждат директно от централния бюджет по сметка на НОИ. Освен от постъпления от осигурителни вноски в приходната част са отразени и приходи на НОИ от лихви от ДЦК, както и приходите от глоби, имуществени санкции, наказателни лихви. Общият размер на приходите в УчПФ към 31.12.2024 година са в размер на 134 365 674 лв. (без приходите за осигурителни вноски на бюджетни организации за месец декември) и формират 113 % изпълнение на годишния план на приходите на УчПФ за 2024 г., който е 118 918 700 лв. Приходите от осигурителни вноски са в размер на 124 873 529 лв., което е 115 % от всички приходи към 31.12.2024 г. Осигурителните вноски, постъпили от НАП са в размер на 107 531 430 лв., а постъпилите средства за осигурителни вноски на бюджетните организации, включени в схемата на централизирано разплащане, са в размер на 17 342 099 лв.

Разпределение на приходите по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация (ЕБК):

1. § 08-00 "Осигурителни вноски":

§§ 08-01 „Осигурителни вноски от работодатели” –124 873 лв.

2. § 24-13 "Приходи от лихви и отстъпки от държавни и общински ценни книжа":

Отчетените средства са на стойност – 3 174 705 лв.

3. § 24-19 „Приходи от други лихви /по надвзети пенсии/”- 233 лв.

4. § 24-18 „Лихви по срочни депозити за сметка на централния бюджет”- 8 314 756

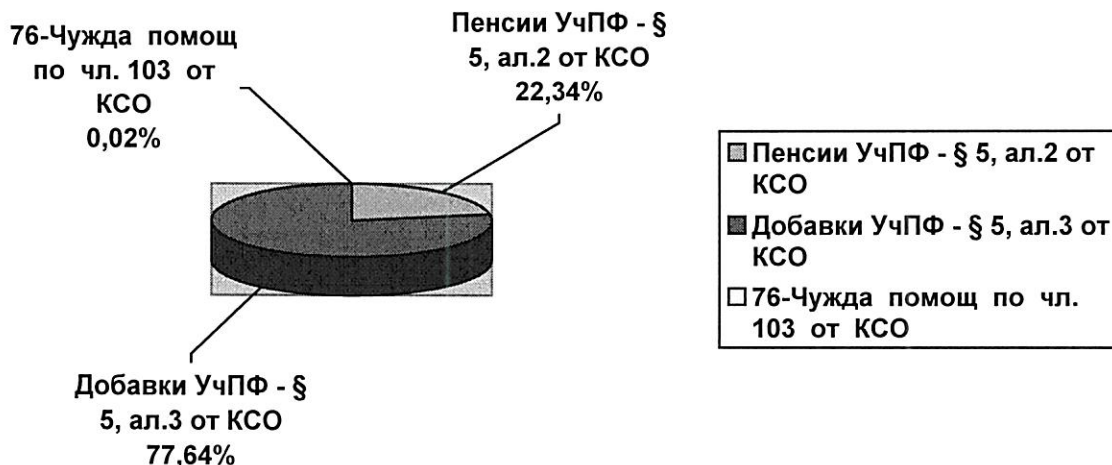
5. § 28-09 „Наказателни лихви за данъци, мита и осигурителни вноски” – 1 250 лв.

II. РАЗХОДИ

Разходите на УчПФ по уточнен план са в размер на 102 689 587 лв. Изпълнението към 31.12.2024 г. е в размер на 102 689 587 лв., което представлява 97,61% спрямо планираните средства. Разходите извършени по параграфи и подпараграфи на ЕБК са както следва:

1. § 10-00 Издръжка – към 31.12.2024 г. отчетените средства са в размер на 2 844 лв.
§ 41-00 Пенсии - Разходите за пенсии възлизат на 102 686 743 лв. и формират 100 % от общия размер на разходите (102 689 600 лв.) и 97,63 % от планирания разход за пенсии, който е в размер на 105 184 900 лв.
 Графика на разпределението на разходите за пенсии.

III. ТРАНСФЕРИ

В отчета на УчПФ към 31.12.2024 г. не са отразени получени/предоставени трансфери.

IV. ФИНАНСИРАНЕ

- 1. § 88-05** „Събрани средства и извършени плащания от/за социално осигурителни фондове (+/-)“ – **386 282 лв.** – Разчет УчПФ с ДОО за събрани осигурителни вноски от НАП.
- 2. § 89-01** „Суми по разчети м/у ЦБ, НОИ, НЗОК и НАП за поети осигурителни вноски“ – **33 556 лв.**
- 3. § 91-11** „Покупка на държавни (общински) ценни книжа на първичния пазар(-)“ – Няма закупени ДЦК към 31.12.2024 г.
- 4. § 91-22** „Получени погашения по държавни (общински) ценни книжа (+)“ – **14 219 863** погасени ДЦК към 31.12.2024 г.
- 5. § 96-01** „Остатък по левови текущи сметки на бюджетните организации в БНБ от предходния период (+)“ – **10 514 548 лв.** – Остатък по сметката на УчПФ в БНБ към 31.12.2024 г.
- 6. § 96-03** „Наличност по срочни депозити в началото на периода (+)“ – **490 000 000 лв.**
- 7. § 96-07** „Наличност по левови текущи сметки на бюджетните организации в БНБ в края на периода (-)“ – **(-7 986 344) лв.** – Остатък по сметката на УчПФ в БНБ към 31.12.2024 г.
- 8. § 96-09** „Наличност по левови депозити на бюджетните организации в БНБ в края на периода – **(-540 000 000) лв.**

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:
 ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ

РЪКОВОДИТЕЛ:
 ИВАЙЛО ИВАНОВ